

SKYRIUS

Ponas Greihamas Prokteris gyveno nuobodžiai ir tuo skundėsi visiems – ir tiems, kurie norėjo klausytis, ir tiems, kurie visiškai to nepageidavo, o tokių buvo nemažai. Jis dirbo Driblo, Beižo ir Drėriaus verslo konsultacijų įmonės Duomenų analizės skyriaus vadovo pavaduotojo pavaduotoju. Turiu pasakyti, kad darbas *buvo* gana nuobodus – net vargina jį aprašinėti. Ponas Greihamas rašė nuobodžias ataskaitas savo nuobodžiam viršininkui, o jo tarnybinis automobilis buvo rudos paleistų vidurių spalvos „Rover 65“, šį modelį žurnalas „Carz“ aštuonerius metus iš eilės išrinko nuobodžiausiu metų automobiliu. Gyveno jis Kelio gatvėje, pavadintoje neįtikėtinai nuobodžiai, nuobodžiu 87N numeriu pažymėtame name. Tiesą sakant, raidė „N“ tikriausiai ir reiškė

„nuobodus“. Jis turėjo nuobodų sodą su nuobodžia pašiūre, kurioje laikė vejapjovę. Šios kaina per išpardavimą buvo sumažinta perpus, nes ta mašina labai nuobodi.

Trumpai tariant, „nuobodus“ buvo žodis, kurį Greihamas Prokteris vartodavo labai dažnai. Na gerai, toks buvo iki vienos liepos nakties prieš dešimt metų. Po jos Greihamas Prokteris tik ir *svajojo* apie nuobodų gyvenimą. Tą naktį gimė jo sūnus Deksteris.

Jei atvirai, tai šiek tiek pralengčiau įvykius. Dar gerokai prieš tą liepos naktį pono Prokterio žmona Elė sužinojo, kad yra nėščia, nors tikriausiai nebuvo sunku atspėti – taip jau būna prieš gimstant kūdikiui. Pats nėštumas buvo gana įprastas, toks kaip visų.

Ponios Prokter pilvas ėmė pūstis kaip balionas.

Laisvą kambarį jie pavertė vaikų kambariu ir išdažė jį geltonai, spalva, kuri paprastai patinka kūdikiams (tarsi šie galėtų pasiskusti, jei būtų priešingai). Na gerai, ne viskas buvo įprasta. Prokteriai nuvyko į ligoninę atlikti visų įprastų patikrų ir visų įprastų skenavimų. Ponas Prokteris, žvelgdamas į neryškius vaizdus, apsimetė viską aiškiai įžiūrintis, nors tai priminė blogai nustatyto televizoriaus mirgėjimą.

Ponia Prokter jautėsi patogiai, nes Lilideilio ligoninėje pati dirbo slaugytoja, todėl pažinojo gydytojus, akušerius ir visi jai buvo itin malonūs. Tačiau jie būtų buvę lygiai tokie pat malonūs, net jei ponia Prokter nebūtų ten dirbusi, nes gydytojai, akušeriai ir slaugytojai yra išskirtinai malonūs žmonės.

Per nėštumą „pilvukai“ neišsipučia. Gimdos – taip. Jeigu gimdas norėtume pavadinti lotyniškai, sakytume „uteri“.

Nebuvai mano pirmasis pasirinkimas rašyti šią knygą apie mane – nebuvai net 500-tuke, bet kadangi jau tai darai, norėčiau faktų tikslumo.

Komentuoju nedažnai, ar gerai? Deksteris.

Išskyrus daktarą Edviną Dreiką – jis yra nemalonus, nemokša ir SIAUBINGIAUSIAI dvokia.

Sutinku! Ši knyga turėtų
apimti visą mano gyvenimą.

Tikriausiai pageidaujate sužinoti, kas nutiko tą liepos naktį, tokią visiškai nenuobodžią. Pirmiausia, ponios Prokter mama, močiutė Betė, internetiniame žaidime „Rask skirtumus“ laimėjo tiek irisinių saldainių, kad jų būtų pakakę visam gyvenimui. Su pasakojama istorija tai nesusiję, bet labai sujaudino močiutę Betę, todėl pasirodė svarbu įtraukti, kad knyga būtų išsami. Antra, ponia Prokter pradėjo gimdyti.

Ji pajuto itin stiprų skausmą, rėkė gana negražius žodžius, kurių šioje knygoje man nebuvo leista minėti, ir ponas Prokteris savo kakų spalvos automobiliu nuvežė ją į ligoninę. O po keturių valandų ir dvidešimt aštuonių minučių (ir trijų šimtų dvidešimt septynių dar negražesnių žodžių) gimė jų sūnus. Jei nelabai žinote, kaip būtent gimsta kūdikiai, dabar pats metas paklausti suaugusiųjų. Mielai palauksiu – neabejoju, kad jie apsidžiaugs galėdami papasakoti.

↓
Ką tik pasakei,
kad ši knyga turi
būti išsami, ir
nepasivarginai
paaiškinti
skaitytojui, kas
yra gimdymas?
Ką nors panašaus iš:
„Gimdos raumenys
kas porą minučių
labai stipriai
susitraukia, kad
išstumtų kūdikį.“
Matai? Paprasta.

Kaip sekėsi?

Gerai, tęskime.

Šiais laikais visi įsitikinę, kad jų vaikai ypatingi. Bičiuliams rašo žinutes: „Džiaugsmingai pranešame, kad mums gimė nuostabaus berniukas“, bet niekuomet nepasakys:

„Išsigandę pranešame, kad mums gimė keistas padaras, panašus į varškę aplipusį ateivį, nuolat rėkiantis ir kankojantis.“ O instagrame parašys: „Arčis ką tik sukūrė savo pirmąją sonatą!“ , tačiau niekada: „Arčis ką tik į skrudintuvą pribėrė kačių kraiko.“

Tačiau, gimus jų sūnui, ponas ir ponia Prokteriai neabejojo, kad jis ypatingas. Pirmasis ženklas pasirodė tuomet, kai, vos gimęs, po keturių sekundžių, jis atsisuko į akušerį ir, aiškiai ištaręs „Gal galėčiau pasiskolinti šias?“, paėmė žirkles ir nusikirpo bambagyslę – kaip žinote, tą suglebusią permatomą gyvatėlę, kuri būna išlindusi iš bambos, kai gimstame.

Nežinau, kiek išmanote apie kūdikius, bet jie įprastai nekalba. Na, nebent skaičiuotume tokius žodžius kaip „gū“ ir „ga“. Visi įsistebeilijo į nuostabų kalbantį kūdikį. Na, beveik visi – akušeris iškart apalpo.

– Argi niekas nesiruošia padėti šiam vargšui žmogui? – paklausė pono ir ponios Prokterių dvidešimties sekundžių amžiaus kūdikis. – Kelios valandos lovos poilsio tau, mama, ir galėsime grįžti namo. Noriu apžiūrėti savo naująjį būstą.

Ponas ir ponia Prokteriai sutrikę žvelgė į sūnų. Iš kur jis moka žodį „būstas“? Tiesą sakant, kaip jis iš viso moka *kokius nors* žodžius?

Ši „suglebusi permatoma gyvatėlė“ iš tikrųjų yra gyvybiškai svarbi virkštelė, einanti tarp motinos ir kūdikio, kol jis būna įsčiose. Ji aprūpina kūdikį deguonimi, maistinėmis medžiagomis ir pašalina atliekas. Filipas Pulmanas taip nebūtų rašęs.

– O, atsiprašau, – toliau kalbėjo jis. – Ar sakysime „mama“, ar „mamytė“? Dar galima būtų „motušė“ ar „motina“, bet jie šiek tiek primena Viktorijos laikus.

– „Mama“ ... gerai, – išmikčiojo ponias Prokter.

– Gerai, nuostabu, – atsakė jis. – Ir kol svarstome vardus... ar jau sugalvojote vieną ir man?

– Galvojome apie... Spaiką? – nervingai pasiūlė ponias Prokteris.

– Kas aš tau? *Šuo*? Nagi, pasistenkime labiau.

Deksteris nuo akių nusibraukė verniksą likutį ir ieškodamas įkvėpimo apžvelgė kambarį.

Pamatė buteliuką rankų gelio.

Gelemis? Ne – per daug neįprasta.

Tada pastebėjo plakatą apie atsparumą antibiotikams.

Antas? Taip pat netinka.

O! Štai užrašas ant lovos: VALDYMO SISTEMA „DEKSTER“.

– Deksteris! Tobula. Visi sutinkate?

Ponias ir ponias Prokteriai buvo pernelyg sukręsti, kad galėtų kalbėti, todėl tik linktelėjo.

Kaip ir buvo galima tikėtis, žinia, kad yra kalbantis kūdikis, kuris pats užbaigė savo gimimo procesą, pasklido po ligoninę labai greitai – tarsi žiovilys susirinkime. Po dešimties minučių į palatą sugužėję dešimtys gydytojų matavo kiekvieną Deksterio kūno centimetrą,

Verniksas
lotyniškai
vadinamas
„vernix
caseosa“ ir šiek
tiek keistai
verčiamas
kaip „varškinis
dangalas“.
Šiuo itin geru
drėkikliu būna
pasidengusi
naujagimių oda.

švietė į akis ir ausis, visą krūtinę uždengė šaltu stetoskopu, o kur įkišo termometrą, palieku jūsų fantazijai. Pasmalsauti užsuko ir gydytojas su smailia barzdele, panašia į trikampį. Jis pažvelgė į Deksterį taip, tarsi šis turėtų penkiasdešimt penkias galvas, paskui šiek tiek jį pabaksnojo ir kažką užsirašė į planšetę.

– Akivaizdu, kad mums reikia atlikti tam tikrus tyrimus, pone ir poniai Prokteriai, – tarė daktaras Trikampė Barzdelė. – Nieko dramatiško. Tik tepinėlis nuo skruosto, keli kraujo tyrimai, tada greitas magnetinio rezonanso tyrimas ir šiek tiek skysčio iš nugaros smegenų. Šis naujagimis tikrai išskirtinis.

– Atleiskit, barzdočia, – kreipėsi Deksteris taip garsiai, kad gydytojas išsigando, o jo akiniai nuslydo. – Pirmiausia, malonėkite kalbėti su manimi tiesiogiai. Antra, jūs nieko panašaus nedarysite. Esu visiškai normalus, labai ačiū, ir man nereikia jokių tyrimų. Esu tiesiog... aš.

Ponia Prokter pastebėjo, kad Deksterį toks dėmesys labai erzina.

– Malonu, kad siūlote, – tarė ji gydytojui. – Bet jei neprieštaraujate, mieliau eisime namo ir išgersime skanios arbatos.

– Dėkui, man tik pieno, – sureagavo Deksteris. – Kofeinas mano amžiui netinka.

Kitas gydytojas su apvaliais tarsi padėkliukai akiniais įkišo poniai Prokter į ausį termometrą.

– Nagi, tikrai negalime jūsų išleisti namo su 41,3 laipsnio temperatūra, – pasakė jis.

– Manau, sužinosite, kad jos temperatūra normali, – tarė Deksteris, – jeigu prieš naudodami nepaliksite termometro ant radiatoriaus.

Deksteris buvo teisus, kaip bus ir ateinančias dienas bei metus, todėl Prokterių šeima buvo išrašyta iš ligoninės ir išvyko namo. Ir daugiau niekada gyvenime ponas Greihamas Prokteris nevartojo žodžio „nuobodu“.

SKYRIUS

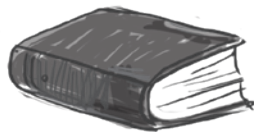

Nebent esi
daktaras
Streindžas
arba
daktaras Kas.

Laikas skubėjo pirmyn, nes jis paprastai taip ir elgiasi, ir kol kiti kūdikiai leido dieneles guguodami ir kakodami, Deksteris ėmė skaityti viską, ką tik galėjo paimti į savo mažytes, panašias į bandeles rankas. Iki trijų mėnesių jis jau buvo išmokęs visą daugybės lentelę iki 279, o tai buvo labai naudinga, nes indelis jo mėgstamiausios kūdikių košės (itin bjauriai skambančios melionų ir kukurūzų) kainavo 2,79 svaro sterlingų. Kai Deksteriui sukako šeši mėnesiai, jis jau buvo perskaitęs visas bibliotekoje esančias vaikiškas knygas.

Mano rankos nėra ir niekada nebuvo panašios į bandeles. Jei užsisakyčiau kruasaną ir viduje rasčiau dvidešimt septynis kaulelius, gražinčiau jį atgal su griežtai suformuluotu skundu.

Nepavydėk
mano
išlavinto
skonio.

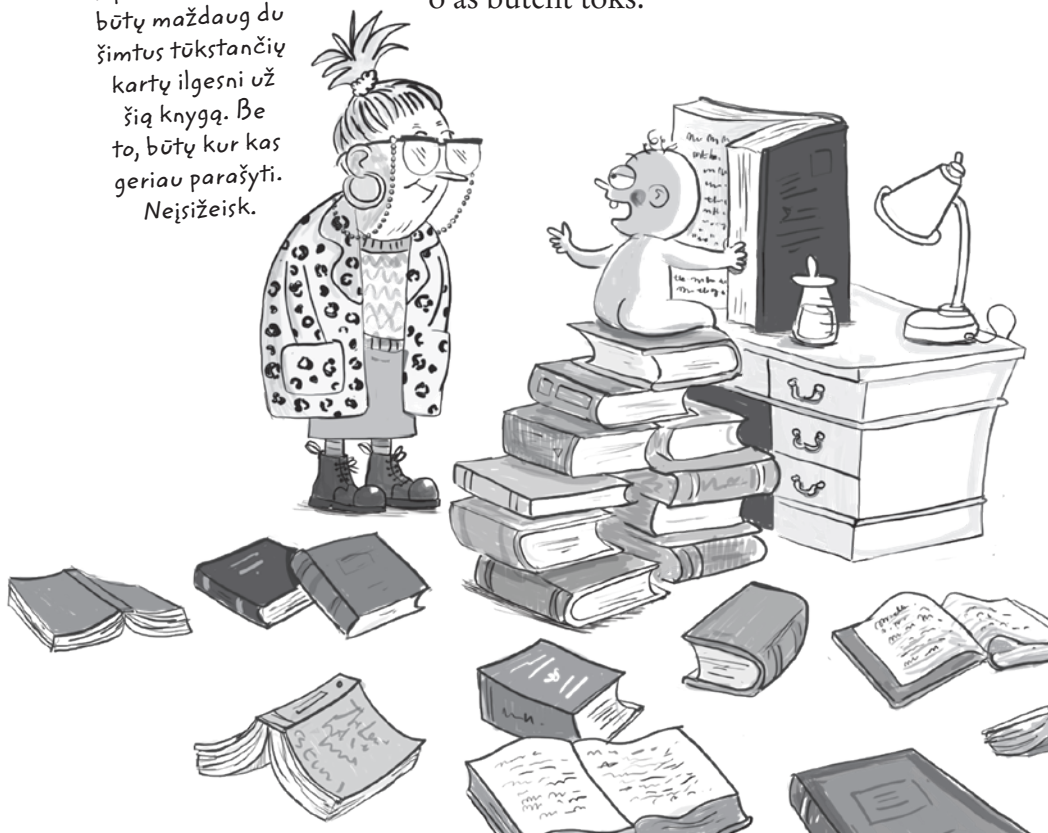

– Nuostabu, – sakydavo jis močiutei Betei, užsukusiai padėti nuprausti ir pakeisti sauskelnių, – bet ar gali parūpinti daugiau puslapių? O gal geresnį siužetą? Kodėl niekas nekviėtė policijos, kai visi tie vaikai buvo luošinami šokolado fabrike?

Sulaukęs devynių mėnesių, Deksteris jau buvo perskaitęs kiekvieną „Vikipedijos“ puslapį. Iki vienuolikos mėnesių jis taip pat perskaitė juos korėjiečių ir lenkų kalbomis.

„Vikipedijoje“ yra beveik septyni milijonai straipsnių, ir jei juos visus išspausdintume, jie būtų maždaug du šimtus tūkstančių kartų ilgesni už šią knygą. Be to, būtų kur kas geriau parašyti. Neįsižeisk.

– Manau, turėčiau įstoti į MENSA, – vieną dieną tarė Deksteris močiutei Betei. – Tai ypatinga labai protingų žmonių organizacija, o aš būtent toks.

Taip jis ir padarė, sulaukęs lygiai vienu metų ir tapęs jauniausiu kada nors į MENSA įstojusiu asmeniu, nors ir dažnai skundėsi, kad kiti nariai nėra pakankamai protingi.

Trumpa močiutės Betės viešnagė pas Prokterius taip užsitęsė, kad galiausiai tapo nuolatine. Ponas ir ponija Prokteriai buvo patenkinti tokia padėtimi, nes močiutei išvykus būtų buvę sunkiau palaikyti tvarką. O močiutė Betė buvo dar labiau patenkinta šia situacija, nes jai patiko leisti laiką su savo genialiuoju anūku. Su kuriais dar kūdikiais ji būtų galėjusi aptarti naujausią „Detektyvo le Obuolio“ seriją? O ir Deksteris mėgo leisti laiką su ja. Kiti žmonės gatvėje spoksodavo į jį ir rodydavo pirštais, o jo mama karštligiškai naršydavo gūglą, kad įsitikintų, ar jis „normalus“ vaikas, bet močiutė Betė visada tiesiog priimdavo Deksterį tokį, koks yra.

Vieną trečiadienį, baigusi žiūrėti filmą „Detektyvas le Obuolys ir dingusios armonikėlės paslaptis“, močiutė ėmė ruoštis įprastai išvykai į bendruomenės centrą, kur Antros valandos klube vykdavo viktorinos popietės.

– Ar galiu eiti kartu, močiute? Žinau, kad galėsiu padėti, – pasisiūlė Deksteris, nors sulaukęs dvejų buvo maždaug aštuoniasdešimčia metų jaunesnis už vidutinį šio klubo narį.

– Manau, tai būtų sukčiavimas, agurkėli, – tarė močiutė.

– Bet nesijauti sukčiaujanti, kai spręsdama kryžiažodžius įsijungi „Alexa“, – atsakė Deksteris.

– Sukčiauti visada blogai, – prunkstelėjo močiutė, o jos veidas tapo ryškiai rožinio lūpdažio spalvos.

– Taigi, sutinki su Sofokliu, sakiusiu: „Geriau pralaimėti garbingai nei laimėti pasitelkus apgaulę“?

– Sofoklis? – perklausė močiutė.

– Na tas, – atsakė Deksteris, – dramaturgas, gimęs 496 metais prieš Kristų senovės Graikijos mieste Kolone, kur jis...

– Tiesą sakant, – tarė močiutė, – gal ir galėtume keliauti kartu. Juk tau gerai pasivaikščioti – gautum vitamino C.

– Vitamino D, – pataisė ją Deksteris.

Garsusis posakis skelbia: „Svarbiausia ne laimėti, o dalyvauti.“ Močiutė kategoriškai su tuo nesutiko – jos požiūriu, svarbiausia laimėti. Močiutei nerūpėjo, jeigu prizas būtų tai, ko ji visiškai nenori ar ko jai nereikia, pavyzdžiui, pripučiamas plaktukas ar kačių draskyklė, – ji tiesiog nugrūstų juos į pašiūrę, prie nuobodžiosios vejpajovės. Svarbiausia jai buvo laimėti.

Ji įstūmė Deksterio vežimėlį į bendruomenės centro salę ir užėmė įprastą vietą prie tolimesnio stalo galinėje eilėje.

– Atsisėdu čia, kad niekas negalėtų nukopijuoti mano atsakymų, – paaiškino ji Deksteriui.

– Taip, argi nebūtų baisu, jei kas nors sukčiautų viktorinoje?.. – sarkastiškai pratarė Deksteris, kol močiutė nespėjo jam žinduku užkimšti burnos.

Iš salės priekio ataidėjo garsus balsas:

– Užimkite savo vietas, viktorina prasidės po dviejų minučių!

– Tai Vincė Mėsincė, – sušnabždėjo močiutė. – Jis veda viktoriną.

– Mėsincė – reta pavardė, – tarė Deksteris.

– Ai, taip jį vadiname, nes dirba mėsinėje, – paaiškino močiutė.

Senukas priešais juos atsisuko. Jo vardas buvo Džeremis Elstonas, o jo galva atrodė tarsi virtas kiaušinis su priklijuotais keturiais plaukais.

– Su kuo kalbate? – pasiteiravo jis.

– Su niekuo, Džeremi, – atsakė močiutė, nutaisiusi kuo nekalčiausią miną. – Tik žaidžiu su savo mažuoju anūkėliu. Galbūt tavo klausos aparatas vėl tavęs nebeklauso.

Pasilenkusi prie Deksterio, močiutė kuo tyliau sušnabždėjo:

– Turi atsisėsti man ant kelių ir neleisti niekam sužinoti, kad tu, hm... man patarinėji, kaip atsakyti. Tiesiog leisk seną gerą „gū gū ga ga ga“ kaip koks žioplokas normalus kūdikis. Ir jei užrašysiu neteisingą atsakymą, bakstelėk man į koją ir jį pakeisiu.

Jis pasigirdo iš vyro burnos – neataidėjo iš niekur. Šiai knygai šiek tiek aiškumo nepakenktų. Kaip manai, ar Pulmanas sutiktų greitai poredaguoti?

Gali sakyti „sarkastiškai“. Bet man labiau patinka „maloniai“.

Vincė prakalbo labai garsiai, kad prikaustytų žaidėjų dėmesį.

– Garbiosios damos ir garbieji džentelmenai! Man labai malonu paskelbti, kad pirmasis prizas yra... plaukų džiovintuvas šunims!

Jis iškėlė džiovintuvą ir salėje pasigirdo pratisas „Ooo!“, nors niekas iš susirinkusiųjų neturėjo šuns. Penelopė Trap laikė žiurkėną vardu Klivas, bet Klivas niekada nesušlapdavo, o ir plaukų džiovintuvas jam tikrai nebūtų patikęs.

– Pirmas klausimas! – pragydo Vincė tokiu stipriu balsu, kad nereikėjo nė mikrofono. – Kas yra arachibutirofobija? Prašom kaip galima greičiau lape užrašyti savo atsakymą. Kas yra arachibutirofobija?

Močiutė ilgais rausvais nagais pabarbeno į stalą ir galiausiai užrašė „vorų baimė“. Deksteris iš karto baks-
telėjo jai į koją. Močiutė „netyčia“ nuo sta-
lo numetė rašiklį ir, pasilenkusi jo pakelti,
priglaudė ausį prie Deksterio lūpų.

*Vorų baimė yra
arachnofobija,
ir tai turėtų
žinoti kiekvienas,
vyresnis nei
keturių savaitių.*

– Tai baimė, kad valgant žemės riešutų sviestas prilips prie gomurio, – sušnabždėjo

Deksteris taip tyliai, tarsi tai būtų valstybinės svarbos klausimas, ir močiutė skubiai pakeitė atsakymą.

– Antras klausimas, – pranešė Vincė. – Už ką Abromas Linkolnas pelnė prizų, prieš tapdamas Amerikos prezidentu?

Močiutė vėl pabarbeno nagais į stalą ir šį kartą taip stipriai, kad net vienas nus kilo ir įkrito į Džeremio spanguolių sultis. Močiutė užrašė „matematika“, bet nelabai nustebo, kai pajuto Deksterį vėl baksnojant jai į koją.

– Už imtynes! – sušnibždėjo jis močiutei, vėl pasilenkusiai paimti netyčia nuo stalo nukritusio rašiklio. Ir antrą kartą močiutė Betė pakeitė savo atsakymą.

– Ir paskutinis pirmo turo klausimas! – šūktelėjo Vincė. – Kiek rykliai turi kaulų?

Šį kartą močiutė net nebandė spėlioti atsakymo – tiesiog numetė rašiklį ant žemės.

– Neturi, – sumurmėjo jai Deksteris, o kai Džeremis atsisuko, greitai pridūrė: – Gū gū ga ga.

Džeremis gurkštelėjo spanguolių sulčių, pajuto, kaip močiutės nagas palietė jo tonziles, ir viską išspjovė ant grindų.

Kiekvieno turo pabaigoje kiekvienas viktorinos dalyvis turėjo apsikeisti lapeliais su kitu žmogumi ir patikrinti atsakymus.

– Neblogai, – tarė Džeremis, perduodamas močiutei lapelį. – Du iš trijų.

Deksterio ausys ėmė rausti, jis atrodė taip, tarsi tuoj iš šnervių išsiverš liepsnos. Tiesiai nuo stalo čiupo lapelį.

– Tai bjauru, gėdinga ir apgailėtina, – sušnypštė jis.

Ryklis skeletas sudarytas iš kremzlinio audinio, daug minkštesnio už kaulą. Jo yra ir tavo nosies bei ausų viduje, tačiau tai nereiškia, kad esi šiek tiek ryklys.

Tuomet nutiko keletas dalykų. Pirmiausia, kelios močiutės ir seneliai apalpo. Laimė, malonūs žmonės iš greitosios pagalbos ekipažo vėliau pasakė, kad tai nieko rimto ir viskas bus gerai. Antra, Džeremis Elstonas atsiskuko išsižiojęs iš nuostabos ir tarė:

– Kalbantis kūdikis?! Jis turėtų būti laboratorijoje!

Viršutinė Deksterio lūpa sudrebėjo.

– Ką gi, o tu turėtum nusipirkti burnos skalavimo skysčio, – atšovė jis. – Tavo burna smirdi kaip jaučio subinė. Ir užsiimk savo reikalais, pasibaigusio galiojimo termino mulki! – Taip kalbėti buvo nelabai gražu.

Pasakyk tai „Žiedų Valdovo“ autoriui
Dž. R. R. Tolkinui, kuris sugalvojo
žodį „twerp“, reiškiantį mulkis. Jis
būtų buvęs puikus pasirinkimas mano
biografijai rašyti, jei nebūtų miręs
1973 metais.